

mijn geld

plus vastgoed, werk, televisie, puzzels

Zeven tips om energie te besparen

3

hoe doen zij het?

‘Ik ben niet bang voor het zwarte gat’

Opstaan

Om acht uur gaat de wekker. Rik is als eerste uit de veren, Christine staat vaak wat later op. Ontbijten doen ze door hun verschillende werkritmes vaker niet dan wel samen, behalve in het weekend.

Slapen

Rond 22 uur gaat het stel naar boven. Rik kijkt graag nog wat tv in bed, van *The voice* tot *Alleen Elvis blijft bestaan*. Christine is verslaafd aan lezen. ‘Zelfs als ik na een feestje ’s nachts thuis kom, zal ik nog een halfuurtje lezen. Dat maakt m’n hoofd leeg.’

Op zijn 64ste denkt architect Rik Bossens nog lang niet aan stoppen. Ook zijn echtgenote Christine Thoné (57), taalcoach zakelijk Frans voor ceo’s en ondernemers, blijft hongerig naar nieuwe ervaringen. Zoals in hun pas gebouwde droomhuis annex kantoor.

‘Klein Toscane, zo noemen vrienden het vaak als ze hier op bezoek komen.’ Met blinkende ogen kijkt Rik Bossens door het keukenraam naar de groene weilanden in zijn achtertuin. De twintig schapen, die er op vraag van een boer uit de buurt binnenkort komen grazen, moet je er nog even bij denken. Het is niet moeilijk om te zien waarom de architect en zijn echtgenote vijf jaar geleden verliefd werden op deze idyllische plek in het dorpje Linden, een deelgemeente van Lubbeek. Het koppel woonde 23 jaar lang met hun drie kinderen slechts een kilometer verderop, in een vakaveling. ‘Geen haar op mijn hoofd dat eraan dacht om te verhuizen,’ vertelt Christine Thoné. ‘Tot deze vervallen boerderij plots te koop kwam te staan door een overlijden. Onze jongste zoon fietste toevallig voorbij toen de erfgenaam het bordje buiten

ten zette. We hebben meteen gebeld en een optie genomen. Het uitzicht is onbetaalbaar.’

Voor Rik was het een uitgelezen kans om als architect nog eens een persoonlijk droomproject te realiseren. De voorbije 35 jaar specialiseerde hij zich in luxenieuwbouwwoningen. Na hun eerste gezinswoning, die strak en modern was, koos hij nu voor een meer landelijke stijl. ‘We heb-

ben de eiken balken van de schuur hergebruikt in onze slaapkamer. Dat geeft het huis een ziel. Ook voor een zwembad was er nu plaats in de tuin.’ Daarnaast hield Rik bij het ontwerp rekening met het comfort voor later. Zo zijn er brede deuren waar makkelijk een rolstoel door kan. De oudste zoon, die een softwarebedrijf leidt, voorzag het hele huis van domotica. ‘Onze ouders hebben de laatste jaren van hun leven doorgebracht in een woonzorgcentrum. Dat was geen mooie tijd. Laat ons maar hier oud worden, als God in Frankrijk.’

Gigantisme

Christine en Rik hebben elk een eigen werkuimte, want hun thuis is ook hun kantoor. Dat was al voor de coronacrisis zo.

‘Onze zoon fietste toevallig voorbij toen de erfgenaam het te koop-bordje buiten zette. We hebben meteen een optie genomen’

► Lees verder op blz. 2

Eten

Christine is de kok in huis. Ze gebruikt twee jaar Foodbags, maar heeft die nu ingeruild voor de kookboeken van Pascale Naessens en Sandra Bekkari. Zolang het maar snel en gezond is. Tijdens het avondeten kijken ze graag naar het nieuws.

Boodschappen

Zowel Rik als Christine doe je geen plezier met een bezoek aan de supermarkt. Ze laten hun boodschappen aan huis leveren, of bestellen online – goed voor ongeveer 150 euro per week.

Vervoer

Op de oprit staan twee gezinswagens, maar Christine doet veel verplaatsingen met de elektrische fiets. 'We wonen midden in de natuur, maar toch niet afgelegen. Op één kilometer hebben we een Spar, een bakker en een apotheek.'

Loon

Als zelfstandigen hebben Christine en Rik een wisselend inkomen. Rik werkt voor een bouwproject meestal met een forfaitaire prijs die ook zijn erloon dekt. Christine legt aan het begin van elk jaar vast hoeveel ze zichzelf maandelijks wil uitkeren. De voorbije twee jaar kon ze haar bedrijfsomzet telkens verdubbelen.

Huis

Het koppel heeft een portefeuille bij een vermogensbank. Voor de aankoop van hun nieuwe huis namen ze een overbruggingskrediet. Binnen 2 jaar is hun woning afbetaald.

◀ Vervolg van blz. 1

Rik koos bewust voor een bureau zonder medewerkers. Het gaf hem meer autonomie. Vandaag is dat model niet meer in trek. 'Bouwen is heel ingewikkeld en technisch geworden. Je moet in alles thuis zijn – verwarming, isolatie, duurzaamheid, wetgeving... De meeste architectenbureaus werken nu in teamverband, de grote firma's hebben zelfs een eigen tuinarchitect in dienst. Je ziet dat die hang naar "gigantisme" in elke sector toeneemt. Welke apotheker behoort niet tot een concern vandaag? Zonde vind ik dat.'

Ook Christine zweert bij de vrijheid van het zelfstandigenbestaan, al is dat een vrij nieuwe ontdekking. De voorbije jaren gaf ze Franse les in afwisselend het avond- en middelbaar onderwijs en op een privaat-scholen. Daar vond ze nooit haar roeping. 'Als lesgever had ik weinig impact op het lesmateriaal, de methode en het selectieproces. Vaak moest ik werken met mensen die niet gemotiveerd waren en in hun job helemaal geen Frans nodig hadden. Het was geen zinvol werk en dat is voor mij wel een voorwaarde, wil ik mijn drive niet verliezen. Qua loon kwam ik ook niet hoger uit dan een poetsvrouw, dat hielp niet.'

'Natuurlijk ben ik wel selectiever in de projecten die ik aanneem: ik heb geen zin om een telefoontje te krijgen als ik op mijn 80ste in een rolstoel zit'

Op haar 52ste besliste Christine om zelfstandig taalcoach te worden. Op advies van haar businesscoach focust ze op zakelijk Frans voor managers en ondernemers, een nichemarkt. 'Ik richt me exclusief op ambitieuze mensen die er 100% voor willen gaan. Dat maakt de leeromgeving zoveel stimulerender. Zo begeleid ik nu bijvoorbeeld een bankdirecteur met een filiaal aan de taalgrens die meer Franstalige klanten wil bereiken, en een ceo met bedrijven in Vlaanderen en Wallonië.'

Omdat het aanbod 'high end' is, zoals dat in de bedrijfsweld heet, neemt Christine niet iedereen aan: 'Klanten vullen eerst een intakeformulier in, zo kan ik peilen naar hun taalniveau en motivatie. Onlangs kwam er nog een aanvraag van een bekende Vlaming, maar samen constateerden we dat de training geen prioriteit was

voor haar. Mijn motto is: hoge kwaliteit, hoog resultaat, ik geloof niet in een taalbad van één week.'

Christine liet zich bijstaan door een loopbaanbegeleider en leerde meer over zichzelf via een kerntalentanalyse. 'Zo werd ik overtuigd dat het ondernemerschap iets voor mij was. Uit de test bleek ook dat ik hoogbegaafd ben. Plots vielen alle puzzelstukjes van mijn leven in elkaar. Eindelijk vond ik het vertrouwen om mijn eigen visie te volgen, nadat ik me jarenlang de vreemde eend in de bijt had gevoeld.'

Pensioengerechtigd

Christine is dol op haar job, maar kiest er bewust voor om niet fulltime te werken. 'Mijn zaak is niet de kern van mijn leven, ik wil ook voldoende tijd maken voor mijn kinderen die sinds kort het nest uit zijn, voor mijn vrienden, vrije tijd, gezondheid en persoonlijke ontwikkeling. Het geeft me stress als die balans niet goed zit.'

De honger naar kennis en nieuwe ervaringen is dan ook groot. Zo volgde Christine de laatste acht jaar intensief toneellessen aan het Leuvense Conservatorium. 'Ik vind het heel ontspannend om op de planken te staan. Tekst blokken natuurlijk wat minder (lacht). Daarnaast is ze een fervent lezer, doet ze aan tennis, yoga en meditatie.'

'Soms lach ik als ze weer haar tapijtjes bovenhaalt,' bekent Rik liefdevol. Op de soms veeleisende klanten na werd zijn werk de voorbije 35 jaar nooit te veel. Zijn pensioen op 1 april 2022 zal hij dan ook geruisloos laten passeren, ondanks de vele brieven van de overheid die hem nu officieel als 'pensioengerechtigd' bestempelen. 'Wat een campagne! Ze willen precies heel duidelijk maken dat je oud wordt. Als zelfstandige mag ik gelukkig ongelimiteerd blijven doorwerken, zonder financieel plafond, dus ik ben niet bang voor het zwarte gat waarin ik anderen soms zie vallen. Zonder hun werk zijn ze niemand meer. Natuurlijk ben ik wel selectiever in de projecten die ik aanneem: als architect ben je tien jaar verantwoordelijk voor elke bouw die je ontwerpt. Ik heb geen zin om een telefoontje te krijgen als ik op mijn 80ste in een rolstoel zit (lacht). Maar tot dan blijf ik met plezier gewoon doordoen.'

Tekst **Charlotte De Somville**
Foto's **Christophe de Muynck**

in het kort

Christine Thoné (57) behaalde een master in de Taal- en Letterkunde (Frans-Italiaans) en Communicatiewetenschap. Na een carrière in het onderwijs ging ze in 2017 als zelfstandig taalcoach aan de slag.

Rik Bossens (64) is architect, gespecialiseerd in nieuwbouwwoningen.

Het koppel heeft drie volwassen kinderen van 23, 27 en 30 jaar, die ondertussen zo goed als het nest uit zijn.

© belga

wel of niet?

Duurzaam beleggen in fossiele brandstoffen

Het duurzaamheidslabel Towards Sustainable wordt voor de eerste keer herzien. De duurzaamheidscriteria worden aangescherpt, maar fossiele brandstoffen worden nog niet volledig uitgesloten.

Belgen beleggen hun geld steeds duurzamer. Bijna 30 procent van de Belgische beleggingsfondsen bestempelt zichzelf als duurzaam. Dat bleek vorig jaar uit een onderzoek van de FSMA, de financiële toezichthouder in ons land, uit een onderzoek naar aanleiding van de invoering van de Europese Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). 'Voorvaders beleggingsgeld is de situatie nog beter', zegt Tom Van den Bergh van het Central Labelling Agency. 'Daarvan stroomt meer dan 50% naar duurzame fondsen.'

Het Central Labelling Agency (CLA) is de duurzaamheidswaakhond van de Belgische financiële sector. De organisatie werd opgericht door de bankenfederatie Febelfin en is verantwoordelijk voor de toekenning van het label Towards Sustainability. In 2019 werden de eerste labels uitgereikt. Ondertussen voldoen meer dan 646 beleggingsproducten aan de duurzaamheidscriteria die het label oplegt, waarvan 590 beleggingsfondsen en beurstrackers.

Taxonomie

Maar duurzaamheid is geen statisch gegeven is. Tom Van den Bergh: 'Toen het label

werd gelanceerd, was er nog geen duurzaamheidsregulering in Europa. Ondertussen hebben we een Europese taxonomie – zeg maar: een Europese lijst van groene activiteiten – en werden de SFDR-regels goedgekeurd. Ook de maatschappelijke visie op duurzaamheid evolueert voortdurend. Daarom worden de criteria om de twee jaar herzien. Vorig jaar werd de eerste herziening gepubliceerd en werden de gelabelde fondsen uitgenodigd om een dossier in te dienen voor de hernieuwing van hun label. Tegen eind juni zullen alle controles afgerond zijn en kunnen we garanderen dat alle gelabelde fondsen voldoen aan de nieuwe criteria.'

Fossiele brandstoffen

Een belangrijke wijziging is dat de duurzaamheidscriteria voor landen werden aangescherpt. 'Landen worden nu veel kritischer beoordeeld op hun democratische gehalte, respect voor mensenrechten, bevordering van de biodiversiteit en anticorruptie', legt Van den Bergh uit. 'Dat is een belangrijke wijziging voor fondsen die in overheidsobligaties van groelanden beleggen. Een aantal groelandenfondsen valt door de strengere regels uit de boot en ver-

liest het Towards Sustainability-label.'

Ook de regels voor fossiele brandstoffen worden aangepast. 'Op termijn blijft het ons doel om beleggingen in fossiele brandstoffen volledig te weren uit de portefeuilles', zegt Van den Bergh. 'Maar we beseffen dat daar tijd voor nodig is en dat de economie fossiele brandstoffen op dit moment nog niet kan missen. Bedrijven die voldoende investeren in hun transitie, willen we daarom nog niet volledig uitsluiten. We zoeken de balans tussen het ondersteunen van de transitie en het weren van bedrijven die niet snel genoeg gaan.'

Het CLA gaat daarmee minder ver dan Fairfin, een ngo die ijvert voor meer duurzaamheid in het financiële systeem. Fairfin dringt aan op een volledige ban van fossiele brandstoffen en geeft in haar recente editie van Bankwijzer slechte punten aan de grote banken. 'Bijna geen enkele grootbank sluit nieuwe olie- en gasontginning volledig uit in haar beleid. Alleen KBC beloofde om nieuwe ontginningen niet meer rechtstreeks te financieren. Bovendien weert nog geen enkele grootbank steenkoolbedrijven volledig uit haar kredietportefeuille.'

Frida Deceunynck